

Pārskats par Invalīdu lietu nacionālās padomes darbību un funkciju īstenošanu 2015. gadā

Pārskats sagatavots saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.561 „Invalīdu lietu nacionālās padomes nolikums” 17.5.apakšpunktu.

2015. gadā ir notikušas četras Invalīdu lietu nacionālās padomes (turpmāk - Padome) sēdes: *20.martā, 17.jūnijā, 23.septembrī un 16.decembrī*, kurās izskatīti aktuālākie jautājumi personu ar invaliditāti efektīvākai tiesību aizsardzībai un īstenošanai. Katrā Padomes sēdē izskatīti jautājumi atbilstoši kādam no ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām pantam, t.sk., apspriežot tādus jautājumus, kas attiecas uz iekļaujošu izglītību, digitālās vides pieejamību, virzību uz neatkarīgu dzīvi un pakalpojumu nodrošināšanu personām ar invaliditāti, kas veicina integrēšanos sabiedrībā. Informācijas sniegšanai tika pieaicināti nozaru ministriju speciālisti.

2015.gadā tika izskatīti gandrīz visi darba plānā iekļautie jautājumi. Savukārt tie jautājumi, kurus 2015.gadā neizskatīja – nepieciešamie risinājumi pielāgotā sporta atbalstam, veselības pārbaudes transportlīdzekļu vadītājiem ar invaliditāti, nodarbinātība un darba aizsardzība – tika iekļauti 2016.gada Padomes darba plānā.

Ņemot vērā, ka Padome ir konsultatīva institūcija, lielākā daļa izskatīto jautājumu tika pieņemti zināšanai, tādējādi turpinot darbu pie invaliditātes politikas pilnveidošanas ar mērķi uzlabot personu ar invaliditāti dzīves kvalitāti. Izņēmums ir Padomes lēmums pēc 2015.gada 16.decembra sēdes sagatavot Padomes viedokli par norēķinu kārtību sabiedriskajā transportā un tā ietekmi uz personām ar invaliditāti, kas tika nosūtīts gan ministru prezidentam, gan masu medijiem.

Padomes sēdes ir atklātas. Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk nekā puse no Padomes locekļiem. Divas Padomes locekles – Latvijas invalīdu biedrība un Latvijas asociācija “Rūpju bērns” – nepiedalījās nevienā 2015.gada Padomes sēdē. Savukārt labklājības ministrs, Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents, Latvijas Neredzīgo biedrības valdes priekšsēdētājs piedalījušies visās četrās Padomes sēdēs. Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeirons” priekšsēdētājs kā Padomes sastāvā noteiktais loceklis piedalījās trīs no četrām sēdēm, ceturtajai sēdei deleģējot pārstāvi. Tāpat Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs un tiesībsargs, deleģēto pārstāvi, nodrošināja savas institūcijas pārstāvēšanu visās četrās 2015.gada Padomes sēdes. Pārējo Padomes locekļu sēžu apmeklētība ir bijusi neregulāra, lielākoties deleģējot pārstāvi no institūcijas. Visās sēdēs tika nodrošināts nepieciešamais kvorums jautājumu izskatīšanai un vajadzības gadījumā lēmuma pieņemšanai.

Pārskats par Padomes locekļu dalību 2015.gada sēdēs

Dalībnieks	2015.gada I ceturksnis (20.03.2015)	2015.gada II ceturksnis (17.06.2015)	2015.gada III ceturksnis (24.09.2015)	2015. gada IV ceturksnis (16.12.2015)
1.Labklājības ministrs	L*	L	L	L
2.Izglītības un zinātnes ministrs	-	P	P	P
3.Ekonomikas ministrs	-	-	-	P
4.Veselības ministrs	P	P	-	
5.Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs	P	P	P	P
6.Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis	P	-	L	P
7.Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas priekšsēdētājs	P	-	P	P
8.Tiesībsargs	P	P	P	P
9.Latvijas Invalīdu biedrības priekšsēdētājs	-	-	-	-
10.Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents	L	L	L	L
11.Latvijas Neredzīgo biedrības priekšsēdētājs	-	P	L	L
12.Latvijas asociācijas "Rūpju bērns" priekšsēdētājs	-	-	-	-
13.Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeironi" prezidents	L	P	L	L
14.Sabiedrības integrācijas fonda direktors	-	-	-	P
15.Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs	P	-	-	P
16.Latvijas Paralimpiskās komitejas prezidents	P	-	-	L
17.Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem "Zelda" direktors	L	-	P	P

*L – Padomes sastāvā, P - deleģētais pārstāvis

Atbilstoši Padomes 2015. gada darba plānam Padomes sēdēs tika izskatīti sekojoši jautājumi.

Padomes 20. marta sēdē:

1. Pieejamais atbalsts vispārējās un speciālās, kā arī profesionālās izglītības iestādēs izglītojamajiem ar invaliditāti un plānotās aktivitātes iekļaujošas izglītības kontekstā

sistēmiska atbalsta izglītojamajam ar invaliditāti nodrošināšanai - ziņotājs *Izglītības un zinātnes ministrija* (turpmāk – IZM);

2. Publisko iestāžu mājaslapu pieejamība, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas turpmāk plānotie darbi, pieejamības veicināšana, risinājumi – ziņotājs *Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija* (turpmāk –VARAM);

3. Asistenta pakalpojums pašvaldībā – aktuālā situācija un iespējamie pilnveidojumi – ziņotājs *Labklājības ministrija* (turpmāk – LM).

Uzdevumi/Nolēma	Izpilde
<p>1.Pieņemt sniegto informāciju zināšanai. Aktuālos jautājumus par iekļaujošo izglītību iesūtīt LM kontaktpersonai elektroniski un apkopotā veidā iesniegt IZM atbilžu sniegšanai. Pēc atbilžu saņemšanas no IZM, tās publicēt LM mājaslapā.</p>	<p>2015. gada 5.jūnijā IZM tika nosūtīts apkopojums ar Padomes locekļu uzdotajiem jautājumiem. Jautājumu izskatīšana tika pārcelta uz 2016. gada III ceturkšņa sēdi</p> <p>IzM_par_speciālo_va jadzību_nodrosinajumr</p>
<p>2.Organizēt atsevišķu tikšanos VARAM un pašvaldību pārstāvjiem par pašvaldību mājaslapu pielāgojumiem.</p>	<p>Jautājums tika risināts institūcijām savstarpēji sazinoties.</p>
<p>3.LM rīkot kopējo sanākumi – seminārs ar NVO un Latvijas Pašvaldību savienību par asistenta pakalpojuma pašvaldībā pilnveidošanu.</p>	<p>Tikšanās ar Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienību un Invalīdu un viņu draugu apvienību “Apeirons” par izmaiņām asistenta pakalpojuma organizēšanā un sniegšanā tika rīkota 2015.gada 7.maijā. savukārt, 7.augustā ar Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienību, Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizāciju SUSTENTO un Invalīdu un viņu draugu apvienību “Apeirons” tika apspriesti plānotie grozījumi <i>Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumos Nr.942 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā”</i>.</p>

Padomes 17. jūnija sēdē:

1. Personu ar invaliditāti vajadzības krīzes situācijās – *ziņotājs Iekšlietu ministrija un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests;*
2. Profesionālo darbspēju vērtēšanas pieeja invaliditātes noteikšanā un informācija par pilnveidotās invaliditātes noteikšanas sistēmas īstenošanu un dinamiku pa invaliditātes grupām – *ziņotājs Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija;*
3. Veicamie pasākumi minimālā ienākuma līmeņa ieviešanai – *ziņotājs LM.*

Uzdevumi/Nolēma	Izpilde
1. Pieņemt sniegto informāciju zināšanai. Organizēt apmācības gan iestāžu darbiniekiem, gan pakļautības iestādēm. Īpaši jāvērtē nepieciešamība klātienes mācībām ilgstošas aprūpes institūcijās.	Saskaņojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2014.–2020. gadam īstenošanas plānu 2015.–2017. gadam (turpmāk – Plāns), 2015. gada 2. oktobrī tika rīkota starpministriju/institūciju tikšanās, kuras laikā tika panākta vienošanās Plānā iekļaut punktu par informatīva skaidrojuma un ieteikumu sniegšanu Valsts sociālās aprūpes centru speciālistiem par personu ar invaliditāti vajadzībām krīzes un katastrofu situācijās – Plāna uzdevums 4.7.3. LMPI_27112015.doc
2. un 3. darba kārtības punktā sniegtā informācija pieņemta zināšanai.	

Padomes 23. septembra sēdē:

1. Deinstitutionalizācijas īstenošanas process (aktuālā situācija) – *ziņotājs LM;*
2. Asistenta pakalpojums pašvaldībā (aktuālā situācija, grozījumi normatīvā regulējumā) – *ziņotājs LM;*
3. Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam īstenošanas plāns 2015. gadam – 2017. gadam – *ziņotājs LM;*
4. Par pētījuma “Par starptautisko praksi personām ar invaliditāti atbalstu” uzraudzību (grozījumi Padomes nolikumā) – *ziņotājs LM.*

Uzdevumi/Nolēma	Izpilde
1.,2. un 3. darba kārtības punktā sniegtā informācija pieņemta zināšanai.	
4. Padomes locekļi piekrīt veikt pētījuma “Pētījums par starptautisko praksi personu ar invaliditāti atbalsta sistēmu jomā” uzraudzības funkciju	Sagatavoti priekšlikumi grozījumiem MK 2004. gada 29.jūnija noteikumos Nr. 561 „Invalīdu lietu nacionālā padomes nolikums”. 19.10.2015 nosūtīts grozījumu projekts elektroniskai saskaņošanai Padomes locekļiem.

Padomes 16. decembra sēdē:

1. Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 29. jūnija noteikumos Nr.561 “Invalīdu lietu nacionālās padomes nolikums” – *ziņotājs LM*;
2. Informācija par pētījuma “Par starptautisko praksi personām ar invaliditāti atbalstu” virzības procesu – *ziņotājs LM*;
3. Kvalitātes prasības sabiedriskā transporta pakalpojumos Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvo aktu kontekstā – *ziņotājs Autotransporta direkcija*;
4. Jaunie atbalsta pasākumi personām ar invaliditāti (ES fondu ietvaros) – *ziņotājs LM*;
5. *Dažādi* – 2016. gada Padomes darba plāns – *ziņotājs LM*.

Uzdevumi/Nolēma	Izpilde
1.Turpināt darbu pie grozījumu projekta precizēšanas un virzīt iesniegšanai Ministru kabinetā.	2016.gada sākumā Padomes locekļi atbalsta grozījuma projekta tālāko virzību. 2016.gada 1.aprīlī iesniegts Ministru kabinetā, 2016.gada 3.maijā grozījumi stājās spēkā.
2. Izsūtīt tehniskās specifikācijas pēdējo redakciju Padomes locekļiem komentāru sniegšanai.	Padomes locekļiem elektroniski tika nosūtīta pētījuma tehniskās specifikācijas versija 22.12.2015.
3. Sagatavot Padomes viedokli izsūtīšanai iesaistītajām pusēm saistībā ar jauno pasažieru uzskaites sistēmu sabiedriskajā transportā personām ar invaliditāti.	Sagatavota un nosūtīta Padomes rezolūcija par norēķinu kārtību sabiedriskajā transportā ILNP_Rezolucija_13.j anv.2016.docx

4. Darba kārtības punktā sniegtā informācija pieņemta zināšanai	
5. Līdz 2016. gada 22. janvārim Padomes locekļiem sniegt priekšlikumus 2016. gada darba plānam. Līdz 2016. gada 29. janvārim sagatavot Padomes 2016. gada darba plānu.	<p>Izsūtīta elektroniska vēstule ar aicinājumu sniegt priekšlikumus 2016. gada Padomes darba plānam. Latvijas Nedzirdīgo savienība, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība sniedza priekšlikumus par darba plānā iekļaujamiem jautājumiem.</p> <p> 2016_gada plans.docx</p> <p>Padomes 2016. gada darba plāns apstiprināts 03.03.2016</p>

Padomes priekšsēdētājs,

labklājības ministrs

J.Reirs

Sagatavotājs:

Padomes sekretāre, Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā referente

A.Lukašenoka, 67782951

Aiga.Lukasenoka@lm.gov.lv